

Jak hospodaří naše obec a jak naši sousedé?

V minulém čísle Zpravodaje jsme vás stručně informovali o plnění obecního plánu investic v loňském roce. Návrh na pravdivé zveřejnění všech plánovaných investic, i včetně těch nerealizovaných, v závěrečném účtu obce opět nebyl schválen (návrh nepodpořili tito zastupitelé: Slavík, Polívka, Růžička, Brada, Albrecht, Šmídl). A tak se občané z dokumentu Závěrečný účet obce za rok 2021 dozvědí opět pouze o vybraných realizovaných investicích, které místostarosta Polívka považuje za významné.

V dnešním článku vás stručně seznámíme s hospodařením naší obce za období let 2020 - 2022 v porovnání s blízkým okolím (vybrány okolní obce z okresu Plzeň-jih a Spálené Poříčí, které považují za vzor dobře vedené obce hodný následování).

První tabulka ukazuje náklady obecních rozpočtů (v milionech Kč) za období 2020 až 1. pololetí 2022 rozdělené na běžné výdaje („co jsme spotřebovali“) a kapitálové výdaje („co jsme investovali“) včetně procentuálního podílu na celkových nákladech:

	běžné výdaje	podíl výdajů	kapitálové výdaje	podíl výdajů
Čižice	9,44	53 %	8,43	47 %
Nebílovy	18,64	64 %	10,61	36 %
Spálené Poříčí	114,14	59 %	79,95	41 %
Štěnovice	78,18	72 %	30,61	28 %

Obce v České republice vydávají na investice v průměru kolem 32 %. Tím zajišťují obnovu a rozvoj obecního majetku. Štěnovice tohoto průměru ve sledovaném období bohužel nedosahují a v porovnání s okolními obcemi investují do své budoucnosti podstatně méně.

Druhá tabulka zobrazuje porovnání přijatých dotací s celkovými kapitálovými výdaji opět za období 2020 až 1. pololetí 2022 (v milionech Kč):

	kapitálové výdaje	přijaté inv. dotace	podíl dotace na kap. výdajích
Čižice	8,43	2,31	27 %
Nebílovy	10,61	3,61	34 %
Spálené Poříčí	79,95	32,62	41 %
Štěnovice	30,61	2,20	7 %

Tato tabulka ukazuje, jak jsou uvedené obce úspěšné v získávání dotací na své investice. Porovnání vychází pro současnou obecní samosprávu velmi negativně, své investice dokázala ve sledovaném období pokrýt jen z žalostných 7 %.

Ve Štěnovických listech vše vypadá skvěle, obecní úřad funguje výborně. Skutečnost je ale převážně jiná. Vedení obce dlouhodobě zanedbává investice do infrastruktury, obecní majetek takzvaně "vybydluje". Vnitřní dluh jen na údržbě vodovodů a kanalizací už přesahuje 30 mil. Kč., další rozvoj obce se neobejde bez nových investic do zvýšení kapacity vodojemu a čističky odpadních vod, energetická náročnost obecních budov je vysoká (i u nedávno rekonstruovaných budov ZŠ a MŠ), což se výrazně projeví v rostoucích nákladech na energie v budoucnosti. Problém nedostatečné kapacity základní školy se "vyřešil" odstrihnutím dětí z dříve spádových obcí okolí. Uvedené problémy jsou jen špičkou ledovce, o řadě dalších se kvůli zatajování informací ani nedozvíme. Za vydávání obecních zpravodajů obvykle odpovídá redakční rada, která je garantem určité objektivity. Ve Štěnovicích je obecní tiskovina zcela v rukou místostarosty Polívky, takže objektivního hodnocení obecních problémů se stěží dočkáme.

Na práci obecního úřadu by měly dohlížet dle zákona povinně zřizované výbory zastupitelstva – kontrolní výbor (členové Hromník, Brada, Jiška) a finanční výbor (členové Kosnar, Růžička, Šmídl). Kontrolní výbor kromě kontroly usnesení a vykonání inventur neprovedl jedinou kontrolu fungování obecního úřadu a jeho příspěvkových organizací. Svou nečinností v podstatě legitimizuje špatnou práci obecního úřadu a starosty, jak ji často popisujeme v článcích našeho Zpravodaje. Dokonce i ty inventury byly auditem Krajského úřadu Plzeňského kraje vyhodnoceny jako neprůkazné. Podobně finanční výbor kromě sledování rozpočtu neprovedl jedinou kontrolu. A že bylo co kontrolovat. V důsledku nedostatečného dohledu došlo ke zpronevěře peněz z pokladny obce. Investiční akce, když už jsou realizovány, často končí překročením rozpočtu. Opět bez zásahu finančního výboru, který by měl dohlížet na hospodaření obce.

Co je příčinou uvedeného stavu? Jako téměř všude je to o lidech. Pokud se zastupitelé často ani nezajímají, pro co hlasují, schvalují návrhy bez ekonomického hodnocení, volí opakovaně starostu s místostarostou, kteří nejsou schopni obecní majetek efektivně spravovat, bude obec v porovnání s okolím dále zaostávat.

Pavel Steinbach

Volební zamyšlení

V některých obcích se letos nebudou konat zářijové komunální volby, a to z důvodu malého, spíše žádného, zájmu občanů ucházet se o post zastupitele. Ono je opravdu zapotřebí k takovému kroku určité dávky odvahy a odhodlání. Kdo už si roli zastupitele vyzkoušel, ví, že osobní život a volný čas mnohdy musí ustoupit práci „pro obecní blaho“.

Toto však není případ Štěnovic. V řádném termínu se k letošním volbám zaregistrovalo 7 stran a hnutí. Vynásobíme-li si toto číslo počtem uchazečů na jednotlivých kandidátkách, máme pro obyvatele více jak dvoutisícových Štěnovic výbornou zprávu – 77 našich spoluobčanů je připraveno obětovat svůj čas pro náš prospěch a řešit naše záležitosti. Na řešení lokálních problémů nemusí mít člověk velké politické ambice. Stačí být ve střehu, neboť se v každé obci střetávají různé zájmové skupiny (a nejde jen o fotbalisty a hasiče). Sledovat územní plánování, investiční záměry a jejich naplňování, strategické stavby apod.

Z nových voleb vzejde nové vedení obce, popř. kontinuálně bude pokračovat to staré. Každý vedoucí pracovník (i starosta) by měl mít schopnost sebereflexe, vnitřní integrity a jeho práce by mu měla přinášet radost. Neměla by fungovat jako droga zajišťující jistotu moc a společenský status. Zastupitelé by se měli hodně zamýšlet nad tím, co lidi v obci trápí a kde kvalita jejich života strádá. Překotný rozvoj obce a zvyšování počtu obyvatel přináší nemalé problémy. Je zapotřebí dát mu nějaký řád a dostat ho do souvislostí s občanskou infrastrukturou a vybavením, akcemi a aktivitami. Pokud se zvyšuje hustota obyvatelstva, nutně ubývají zelené plochy a ty je třeba aktivně vytvářet, ba i posilovat jejich funkčnost. A tohle není to jediné.

Prostě čím více lidí využívá stávající zdroje, tím rychleji se vyčerpají. Již dnes to pocítujeme v dopravě a ve školství. Může osvícený starosta prosadit „geniální“ podobu obce? Netradiční stavby s moderními technologiemi, zajímavá architektonická řešení? Může, ale předpokladem jsou dobré manažerské schopnosti, mimořádný organizační talent a zejména schopnost dosažení politické shody, což je asi to nejdůležitější. A tak si můžeme přát, aby Štěnovice v čele s takovým osvíceným starostou nově patřily k obcím s pokorným přístupem k životu přinášejícím blaho všem. Státní fond životního prostředí vypisuje pro obce vynikající dotační tituly ke snižování energetické náročnosti budov. Neustálou diskuzí o tom, zdali klimatická změna ano či ne, jsme získali jen její potvrzení a ztratili čas hledat inovativní technologická řešení. Nyní jsme k tomu nestabilním trhem s energiemi prakticky donuceni. I nás, nejen doma, ale i ve veřejném prostoru, čeká spousta rozhodnutí vedoucích k úsporám. Pro volební klání je nutná určitá vize, nějaké nosné téma přitažlivé pro voliče. Které zvítězí u nás? Prohlédněme si volební programy jednotlivých uskupení, pečlivě vybírejte a mysleme na kvalitu našeho života. Ptejme se lídrů jednotlivých kandidátek, jestli jsou připraveni v případě úspěchu hájit naše zájmy z pozice starosty. Pokud ne, nevolme je, vždyť nemá smysl platit z našich daní částku 1 milion Kč ročně člověku, který nemá obci co dát. A těšme se, že následující čtyři roky přinesou naší obci samá pozitiva. Sem si každý může dosadit to své.

Jitka Hněvsová